

Between Mixed Beaches and Separate Buses: Where Do we draw the line?

בין ביטוחים

"עוצם עיניו מראות ברע" - על גבולות החובה שמירת העיניים / אביהוד שוורץ

1

א. תוכחה מפי הרב עמיטל זצ"ל

לפני זמן מה, השתתפתי בשיעור של הרב נתן גרינברג שליט"א, בוגר ישיבת "הר עציון" המכהן כראש ישיבת ברטלב בשוב "בית עין". במהלך השיעור, נזכר הרב גרינברג בדברי תוכחה ומוסר שהסכל ששמע מפי מורנו הרב עמיטל זצ"ל.

מעשה שהיה כך היה. הרב גרינברג, ועימו קבוצה מצומצמת מתלמידי ישיבת "הר עציון", קיבלו על עצמם לנהוג במנהגי חסידות ופרישות. בין היתר, החליטו להימנע עד כמה שניתן מראיית מראות בלתי צנועים. לפיכך, החליטה החבורה שטרם הירידה מהאוטובוס הנוסע מאלון שבות לירושלים, יורידו כולם את המשקפיים, כך שגם אם תעבור סמוך אליהם אישה בלבוס בלתי צנוע, לא יוכלו לראותה.

יהי היום, ואחד מבני החבורה הסתובב בחוצות ירושלים, כמובן בל משקפיים. והנה, בדרכו נקרה הרב עמיטל. הרב עמיטל פנה אל אותו בחור בתמיהה: היכן המשקפיים שלך?! הלו ניסה להתחמק ולהשיב שנשברו או שאבדו, אך הרב עמיטל, בתוכנתו, הבין מייד במה המדובר. ימים אחדים לאחר מכן, הזמין לחדרו את בני החבורה הקדושה, והסביר: כאשר אדם מסתובב ברחוב ומרכיב משקפיים, הוא מזהה את כל הנמצא סביבו: אנשים, נשים, בעלי חיים, עמודי תאורה וכן הלאה. ואולם, אם אדם איננו מרכיב משקפיים מחשש שמא יתקל באישה בלבוס בלתי צנוע, הרי שהרחוב מתמלא כולו בנשים בלתי צנועות: כל עץ, כל עמוד וכל רמזור נדמים עליו מרחוק כאילו היו אישה בלבוס בלתי צנוע...

הרב גרינברג סיים ואמר, שבמבט לאחור אין ספק שצדקו דברי הרב עמיטל. לאמור - תיקון מידת הצניעות זורש יזכך של יעולם המחשבות והרגשות, ולא הסרה של המשקפיים.

2 ברכות ס"א

התניא *לא יהלך אדם אחורי אשה בדרך ואפי' אשתו נודמנה לו על הגשר יסלקנה לצדדין וכל העובר אחורי אשה בנהר אין לו חלק לעולם הבא *תנו רבנן המרצה מעות לאשה מידו לידה כדי להסתכל בה אפילו יש בידו תורה ומעשים טובים כמשה רבינו לא ינקה מדינה של גיהנם שנאמר *ליר לא ינקה רע לא ינקה מדינה של גיהנם

3 אכן מסר כ"א: א.א.

כא להתרחק מן העריות וכו' סעיפים:

- א א * צריך אדם להתרחק מהנשים א מאד מאד: ב) ואסור לקרוץ בידיו או ברגליו ולרמוז בעיניו לאחד מהעריות
- ג) ואסור לשחק עמה להקל ראשה כנגדה ב ד) או להביט ב) ביופיה ג ואפילו להריח בבשמים שעליה אסור ד ואסור להסתכל בנשים שעומדות. על הבסיסה ו ואסור להסתכל בבגדי צבעונים של אשה שהוא מכירה אפי' אינם עליה שמא יבא להרהר בה. פגע אשה בשוק אסור ב) להלך אחריה ה) אלא רץ ו) ומסלקה לצדדין ז) או אחריו ח) א) ולא יעבור כפתח אשה ב) זונה אפילו ברחוק ד' אמות ו) והמסתכל אפילו באצבע קטנה של אשה ונתכוין ליהנות ממנה כאלו נסתכל בבית * התורף פ) עינים שלה ו) ואסור לשמוע ד קול ד) ערוה או לראות שערה ט) והמתכוין לאחר מאלו הדברים י מכין אותו מכת מרדות י) ואלו הדברים אסורים גם בחייבי לאון:

ו) אין שואלים בשלום אשה כלל ד) כג) אפילו ע"י שליח ואפי' ע"י בעלה אסור לשלוח לה דברי שלומים ג) א) ק כד) אבל מותר לשאול לבעלה אך י) שלומה:

גוסבור

ובל העובר אחורי אשה בנהר אין לו חלק לעולם הבא. פי' אם רגיל כקך לפי שיבא לירי, נלוף וכו' וירק' לניהנס:

7) יפה משקפיים שליט"א: אפי' יפה משקפיים. גנאי הדבר: נודמנה לאיש לו על הגשר. אשת איש והיא לפניו: יסלקנה לצדדין. עד שיטבור לפניו: אחורי אשה בנהר. אחורי אשה איש מנסה בנדיה מפני המים חס מסתכל בה: יד ליד לא ינקה רע. אפילו כמשה רבינו שקבל תורה מימינו של הקב"ה לא ינקה רע וקרא ^{תהיה} בלשון משתעי: י

103) כהא בתרא ס' J

א"ר יוחנן משום ר' בנאי בבל שוחפין מעיבתין זה את זה דין מן הבביסה שאין דרכן של בנות ישראל להתבנות על הבביסה ועוצם עיניו מראות ברע א"ר חייא בר אבא י"ה שאין מסתכל בנשים בשעה שעומדות על הבביסה היכי דמי? אי דליכא דרכא אחריתא רשע הוא אי דליכא דרכא אחריתא אנוס הוא לעולם דליכא דרכא אחריתא ואפי' מיבעי ליה למינס נפשיה:

158 159 נח נח נח נח ④

כ. הופעה לא צנועה — תוקף האיסור לגבי האשה עצמה
ש"ת איגרות משה יו"ד א סימן פא :

אסור
נח
נח
נח
נח
נח

ונבריות ליכא איסור שלא בדרך תאזה לכריע, ולכן לא שייך לחוש מלכת בסאבווי ובאסעס בשעת הליכה לעבודה שדחוקים החזופים אנשים ונשים אף שלא יוכל ליהרר מנגיעה ודחיפה בנשים. והנגיעה בלא מתכוין מחמת שא"א לו ליהרר אין זה דרך תאזה וחבה. ובאם תולך שם גם עם אשתו גדה ויהיה באופן שלא יהיה אפשר ליהרר מליגע בה, אף שלא מצוי זה דהא יכולה לעמוד במקום אחר, אבל אם ידומן כן, תליא לכאורה במחלוקת הש"ך עם הג"י לפי תוה"ש והב"ש לפי שבארתי, דלהש"ך אין לאסור כיון שאינו דרך תאזה, ומצד התרחקות גמי לא שייך לאסור, שלא נאסרו אלא דברים שעושים כהרגלם שלא ישכחו שהיא גוה ויעשו כהרגלם גם בתשמיש, וזה ליכא בסאבווי ובאסעס שאין זה כהרגל הוא עם אשתו אלא כהרגלם עם כל בני"א. ולהב"י יש לכאורה לאסור דמצד שגם בה קרוב שיתנה מנגיעתו בה אף שתהיה שלא במתכוין, אבל מסתבר שבנגיעה שלא במתכוין אף באשתו לא שייך לחוש שיסבא ליהנות מנגיעה זו, דרק למשש הדפק שבמתכוין גונג בה אף שהיא לכונת היתר לידיעתו לרפאותה סובר הג"י שקרוב הדבר שיבוא גם ליהנות מזה, וכ"ש שאין לחוש בנגיעה מחמת דוחק רבוי בני"א שאין שם המקום לחשוב ליהנות מזה, שלכן אף להב"י אין לחוש אף כשידומן כן גם באשתו גדה.

וכן ליכא איסור מטאי טעמא גם לישב אצל אשה כשליכא מקום אחר דגיב אין זה דרך תאזה וחבה, ועם אשתו גדה כשצריכין לישב דחוקים יש אולי לאסור להב"י, אבל כיון שרוב האחרונים משמע שסברי כהש"ך, וגם להב"י אין ברור לאיסור דאפשר שאף בישיבה סמוכים אין לחוש לכונת הנאה לכן אין לאסור.

אבל אם יודע שהיא יבוא לידי הרהור יש לו למנוע מלכת או אם אין נוחץ לו, האם מוכרה לילך או גיב לעבודתו אין לאסור לו אף בכה"ג, ויתחזק להסיח דעתו מן הרהור בדברי תורה כעצת הרמב"ם שם הי"ט וע"ז יוכל לסמוך לילך לעבודתו. ואם יודע שטבעו רע ויבוא מזה לידי קישוי אבד אסור לו לילך או גם לעבודתו, אבל ח"ו לאדם להיות כן דבא זה מבטלה כדאיתא בכתובת דף נ"ט על האשה תורה על האיש וצריך לעסוק בתורה ובמלאכה ולא יהיה כן.

בענין המלבושים שבמדינה זאת, אמריקה: בגדי נשים שיש בהן פריצות ממש, שנעשו מחדש, אף שבעונותינו הרבים גם ישראליות מלובשות בהן, יש להחשיבם כחוקות העמים מצד עצם הפריצות שבהם וממילא יש לאסור בגדים אלו לישראליות גם מצד אזהרת התורה: "ובחקתיהם לא תלכו" (ויקרא יח, ג) ¹²². למעשה, ודאי יש לאסור בגדים אלו לנשים מצד הפריצות שבהם.

ש"ת יחזה דעת ג סימן סז :

איסור הנשים לצאת ברחובות העיר בשמלות ללא שרוולים. הוא איסור חמור ביותר, כמבואר בתלמוד: מראה זרועותיה לבני אדם נתשבה לעוברת על דת יהודית ¹²³, וכן הורו הפוסקים ¹²⁴. מכל שכן ההולכת במחשוף גדול עד שגם הכתפיים מגולות, ואף התזה או הגב חשוף, על אופנה זו יש לקרוא: "חקים לא טובים ומשפטים לא יחיו בהם" (יחזקאל, כ, כה), ועוון זה גורם לסילוק שכנינה מישראל, שנאמר: "ולא יראה בני ערות דבר ושב מאחריק" (דברים כג, טו).

דבר ברור, שנשים שהולכות ברחוב בבגדי פריצות כאלה עוברות גם על איסור "ולפני עור לא תתן מכשול" ¹²⁵ (ויקרא יט, יד), שהן גורמות לאנשים להסתכל עליהן, ולבוא להרהורי עבירה הקשים מעבירה ¹²⁶, והאנשים עוברים על הכתוב: "ונשמרת מכל דבר רע" ¹²⁷ (דברים כג, י), וכתב רבינו יונה, שעוון הסתכלות בנשים הוא איסור מן התורה ¹²⁸. לפיכך מצוה רבה וחובה קדושה על הרבנים פרנסי הציבור התורניים לדבר ה' לפרסם ברבים חומר האיסור ולהזהיר את הבנות והנשים ללכת בלבוש צנוע ¹²⁹, ויקויים בהם הכתוב "כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה" (תהילים מה, יד).

⑤ כ"ג ס"ו - ס"ו קי י"ג

[פב, א] הכל לפי דעת ⁵⁷³ שמים, וכן הלכתא דהכל כפי מה שאדם מכיר בעצמו, אם ראוי לו לעשות הרחקה ליצרו עושה, ואפילו להסתכל בבגדי צבעונים של אשה אסור כדאיתא במס' ע"ז ⁵⁷⁴, ואם מכיר בעצמו שיצרו נכנע וכפוף לו ואין מעלה סיבא כלל, מותר לו להסתכל ולדבר עם הערה ולשאול בשלום אשת איש ⁵⁷⁵, היינו ההיא דר' יוחנן ⁵⁷⁶ דתיב אשערי טבילה ולא חייש איצר הרע, ור' אמי ⁵⁷⁷ דנפקי ליה אמהתא דבי קיסר, וכמה מרבנן דמשתעי בהדי הנחו מטרונותא ⁵⁷⁸, ור' אדא בר אבהו שאמרן בכתובות ⁵⁷⁹ דנקיט כלה אכתפיה ורקיד בה ולא חייש להרהורא מטעמא דאמרן, אלא שאין ראוי להקל בזה אלא לחסיד גדול שמכיר ביצרו, ולא כל ת"ח בוטהין ביצריהן, כדחזינון בשמעתין בכל הני עובדין דמייתי, ואשרי מי שגובר על יצרו ועמלו ואומנתו בתורה, שדברי תורה ⁵⁸⁰ עומדים לו לאדם בילדותו ונותנין לו אחריה ותקוה לעת זקנתו, שנאמר עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו, וכי"ר ⁵⁸¹.

⑥ כ"ג ס"ו - ס"ו קי י"ג

כבלי נבא מצינע פו ע"א :

"ויאמרו אלנו איה שרה אשתך" (בראשית יח, ט), לימדה תורה דרך ארץ, שישאל אדם באכסניא שלו, והאמר שמואל, אין שואלין בשלום אשה כלל ? על ידי בעלה שאני ²¹⁴.

ערוך השאלה אבן העזר סימן כא סעיף ח :

לפי פירוש רש"י אין איסור אלא בשאלת שלום שיש בה קירוב דעה ואהבה, אבל לומר לה "צפרא טבא" וכדומה, נראה שאין איסור ²¹⁵... ועיקרי העניינים האלה תלוי הכל לפי דעת ²¹⁶ ויראת שמים, ולכן אלישע אמר למשרתו: "רוץ גא לקראתה ואמר לה השלום לך" (מלכים ב ד, כו).

ש"ת מורה"ם שיק אבן העזר סימן נג :

זה שאין העולם גוהר מזה, לפי מה שכתבו תוספות לענין "אין משתמשים באשה", שסומכים על אימרא אחרת של שמואל: "הכל לשם שמים", ופסקו הרמ"א להלכה. הוא הדין כל כיוצא בזה, סומכים על זה, ובפרט כי אורחא הוא ²¹⁷, אין בזה משום חיבה והרהור.

שמעבא אורג כן דאזאר דעצינו שולטר לענין כז בערי יס להחמיר גס בפחת פחת דבתי שמי בה יחויי כל כן רוק בשביל חשיב מצוי שיכנסו אנז יחויי גס הם, ואם נמצא שבחנת הו"ע לזאת ז מיקנה לה בעלה שחודשה כשהתחתית עמי במקום דאז לחיות, ה"מ"ג נאמר ביחוד בבית שפחתו פחתו לרו דכן משימע לו חודש חז"י דאם בעלה פ"י שחתי אף באיסור שליכא איסור יחוד כגון פסחת פחתו לרו פשיטא שנאמר, שלכן טובי שאיירי החמ"ז לפי לת סובא שחתי רק מקמים האסור ביחוד שמי"ג נאם שחתי מטעם שחתי מקים האסור לבתי.

החגי יודים מברכס כפסילא, משה פלינשט פינוי פא

בניית ברכת שחיה במוסד שולמרים ז גרנים, ובענין אם מותר לזאכלי הנצ"ר בלילות וירקות שביעות הגדלים במקומנו שסומכים על היתר מכו"ח

ע"ש"ק י"ח סביל חש"ל"ג מע"כ יודי מרבנס הגדולים והחשובים מנה חנוך העצמאי ב"א"י כל אחד לפי מלולו חתי ובראשם יודי חרב האגון מהח"י שראש גורסם ילשי"א, שלף וברכה לעולם.

הנה דובר ענין עשיית ברכה לשחיה בחזון יחזק: שבנראה ראו בה כל מהליל חינוך העצמאי שתי תיקוני גדול בשביל זה לא היו נכנסין דוברי שתי התצאה גדולה כענין מהא אלה דאזלתי אולי עדי ה"ב אבל הוא כדי שלא ילכו אצלם המלומדים לשחיה חו ש"ש הוא פריצות דעריית מש"ש, והברכה היתה חו השגחה גדולה שלא יחתי שום ענין פריצות ח"י וחב"י חזיה מקמ"ס חזיה גבוהה שלא יוכלו בשום אופן ל"כ שם ב"א ידעת המפקחים והמתכנסים שהם יראי חש לא טוב לו ענין שאלה בוח כי אף שלא בשביל מנה מליל למקום טובהה ופריצות אזי בוח שום חס מליל למקום התעוררים שיש לום צער גדול כשאני לו לחלודים התעוררים שיש לום צער גדול כשאני לו מקום לחזור ולהתקשר בימים החמים דעמות הקי"ז ג אולי נמשכו ע"י זה יחזיר ללמוד חזרות, אבל עו שהוא מניעה מליל לחזון בים שמלא טמאה ופריצות גרי לא רק שהוא מצות אלא גם חובת כי חליל חתי

מזה שלמ"ד פנייה וחתה אלא מזה שאמר בשבילא למ"ד א"י וחתה דא"כ אין זה מקמה אלא מריגא דמשמע לו דאם היה רק מודבנו לא ויה זה בשבילא ושפיר דחילי לשאל עכ"פ מ"ש אם לא בלשון מאי כולי הוא דלכל איסור דרבנן צריך טעם, ולכן לפיכך לא לכל ג' הוציאתו דאף על האגון שנאמר ביה נמי יחז"ג ולא יעבור, לא רק על העברת העשיית דוחה דוחא על מה שחייב מיתה וכו'.

הרי הוא איסור החמור גס מדאורייתא שאיבה בקשר יעוה שיש לענין עם נערה שאף אם יחזר מחובק ונשק ונגיעה יחוד אמה מה שמדבר עמה אהו משר זמן בדרך חבה ונהנה מהו והמסתכלותו בה, ואף לרמב"ן שפליג וסובר שחתי רק מודבנו נמי עכ"פ הוא איסור חמור דאיכא אסמכתא מקראי וליקוי ע"י כבת מדדות וזה ברת שקשרי רעות עם נערה הוא מזה חבת אשה ולא רק רעות בעלמא שלוח יחוד חיה נוחה לו עם חב"י הבחורים ולמה לו הנערה לוח ובפ"ט שאין לו כבוד ושם טוב מה חיי וראי שחתי מבר

חבת הנערה מזה שחתי אשה, ואף שחתי פניה הרי חבת נדה שחתי עוה דר"י"כ שגאמר ביה הלוא ובהנה הוא אמה עדי קרא בנות טובהה לא מקרב ואף שהתנדב קרא זה בשביל האסור גס לפעלה מ"מ איכא ממלא עדי איסור גס לאחרי'.

עוד איסור דאורייתא מה חזיו דעמות דעמות שיש לו הנחה מקדוהה של הנערה כצויה לכא מהו לחתומים ולהוציא וז"ל לפעלה שאף שלא מרגיש בוח חרפה אשיר שבשביל זה יחזרה גס בלילה וכה לירי שפואה בלילה ע"י"ג נאמר הלוא דושיבחר מכל רע שכן הוא לישן י פגום בן יארל כנחמות דף מ"ז ע"א אלא שכן איכא מצאתו בהחזור ביום שאף אם לא בא חתק לירי טובהה אשיר שיבא בלילה דחמורי וזהו לא דאורייתא אף אם יודמו שלא יראה קרי אולי בלילה ואם יבא ע"י"ג לטובתה הרי הוא עדי איסור חמור שמבא צעמו במעשיו לירי כ"י ונעשה ח"י יחזר ע"י כפי הדוחה קרי ע"י שבא לו הדחורים רעים ע"י שראו דבר עקור בחזונותה שאף באופן שאינו אנוס אנו עכ"פ מותר.

וגם צריך לירע שאיסור יחוד בוח שהוא גס עם אהו אשה חמור יחיד עם סוס אשה כדאיחא בקדושין שבלילה בעיר, ונתייש לו ללמוד שאסורין גס בבית שפחתו פחת לזד"ד כדאיחא בח"מ סב"ב כ"ב ט"ק ז' ו' הסכים לו הנ"כ בטי"ק י"ג ואף שטי"ז פלג ע"י בטי"ק ז' מ"ג ודאי יש להחמיר כה"מ וכו' ע"י, ואף שדאי אין ראיה מסתירה שאחר קנינו שהחם אינו חלוי באיסור יחוד אלא כמה שפחתו בעל לחתיה שהחשים שם והארכי בחודשי בענין זה, וצדק המנהי בטי"ז בוח שילכא ודאי מקנינו ולא הוכר בח"מ שנבאר ראיה אלא

לשנה

אבן העזר

אגרות

משה פלינשט פינוי פא

בניית ברכת שחיה במוסד שולמרים ז גרנים, ובענין אם מותר לזאכלי הנצ"ר בלילות וירקות שביעות הגדלים במקומנו שסומכים על היתר מכו"ח

הנה דובר ענין עשיית ברכה לשחיה בחזון יחזק: שבנראה ראו בה כל מהליל חינוך העצמאי שתי תיקוני גדול בשביל זה לא היו נכנסין דוברי שתי התצאה גדולה כענין מהא אלה דאזלתי אולי עדי ה"ב אבל הוא כדי שלא ילכו אצלם המלומדים לשחיה חו ש"ש הוא פריצות דעריית מש"ש, והברכה היתה חו השגחה גדולה שלא יחתי שום ענין פריצות ח"י וחב"י חזיה מקמ"ס חזיה גבוהה שלא יוכלו בשום אופן ל"כ שם ב"א ידעת המפקחים והמתכנסים שהם יראי חש לא טוב לו ענין שאלה בוח כי אף שלא בשביל מנה מליל למקום טובהה ופריצות אזי בוח שום חס מליל למקום התעוררים שיש לום צער גדול כשאני לו לחלודים התעוררים שיש לום צער גדול כשאני לו מקום לחזור ולהתקשר בימים החמים דעמות הקי"ז ג אולי נמשכו ע"י זה יחזיר ללמוד חזרות, אבל עו שהוא מניעה מליל לחזון בים שמלא טמאה ופריצות גרי לא רק שהוא מצות אלא גם חובת כי חליל חתי

Thinking Israel

9

Alex Israel's musings about Israel, Torah and the Jewish World.

WEDNESDAY, JANUARY 04, 2012

Modesty and the "Women Problem"

The news has been filled with stories about the status of women in Israeli society:

Women relegated to the back of the bus, women eliminated from public street posters, 8 year-old girls attacked due to their "lack of modesty." We are witnessing a growing situation in which religious groups have succeeded in marginalizing women within the public space or excluding them from it, as women are viewed as a temptation, a sexual distraction.

I am a religiously observant person, a Rabbi, and yet I deem this interpretation as a distortion and falsification of Judaism's idea of modesty. I have spent some time recently trying to articulate where the problem lies; after all, I too subscribe to values of modesty. Let me attempt to explain it as I see it.

Some years ago, a Rabbi friend told me the following story. A congregant had approached him and asked to speak to him about a situation that was on his mind. The Rabbi asked him what the problem was:

"Well Rabbi," He said, "Yesterday, I attended Sheva Berachot."

"Mazal Tov!" responded the Rabbi. "What is the problem?"

"Well, the kalla got up to give a Devar Torah," the congregant said uneasily.

"Wonderful!" responded the Rabbi.

"Well," said the man, "She was very attractive and it was inappropriate."

The Rabbi engaged him in discussion on the topic, with the congregant frustrated by his inability to express what he found as the point of his discomfort. At a certain point, he blurted out: "A woman is just, quite simply, an object of immodesty!"

When men perceive women as a sexual object, I believe that however much they hide women away, they will still be aroused by something that reminds them of the sexual. And because these men are fighting to repress their sexual urges and to somehow eliminate them, they see women everywhere, they identify sexual stimulation in the slightest reminder of a woman. They push women further and further into the background to be continually frustrated that they feel continued sexual attraction. I recall reading a book in which an Islamic woman who wears a Burka, remarked that the men could identify which women had an attractive figure and would make sexual comments to women, even as they were covered from head to toe!

So here is the point. The Haredi community is terrified that sexuality will lead its men to sin. It responds by subjecting its women to increasingly stringent standards of dress, and removing them from the public space. But despite the fact that they require women to recede, the problem endures.

Now – this entire perspective is highly un-Jewish. How so?

First, modesty in the public arena is not to be achieved by suppressing women; it is not women who are to pay the price. In most places that the Shulkhan Arukh addresses modesty, the man is instructed to restrict his gaze and not to look at a woman in an inappropriately sexual manner. But it doesn't say that a woman is required to button up in order to prevent or "protect" the man. Men are expected to take care of their sexual drives and to control their eyes and minds.

I think that something else should be said about the Jewish sexual ethic. Judaism has a host of laws regarding social interaction between the sexes. A man and a woman (who are unmarried) are not to be in a closed room alone (*Yichud*). They are not supposed to flirt or engage in affectionate physical contact (*negia*). A man should not look at a woman to gain some erotic pleasure (*Histaklut assura* and *hirhur*). Now, these laws are there precisely because men and women interact in the public arena, and because sexual attraction does exist between men and women. Hence, in order to facilitate a non-sexualized public space, these are regulations that seek to eliminate sexual opportunity and a sexually provocative environment. But this is precisely the point: These laws allow the genders to interact. They do not restrict the mixing of the genders!

It is certainly true that contemporary Western society has created a highly sexualized, provocative, flirtatious and even promiscuous public environment. Jewish tradition should have strong critique of modern society in this regard, and any Halakhically sensitive Jew would do well to guide his life, family and home, in an alternative direction. Possibly this overt sexualization is what sends our Orthodox world into retreat. After all, when the wider society is so audacious, traditional Judaism with its emphasis upon modesty, fidelity and marriage may justifiably attempt to protect itself. And yet, the overemphasis upon laws of modesty and gender separation become absurd. In an almost absurd and perverse reversal, it thrusts sexual attraction into the centre stage; so much so that it appears at times as if these God fearing people have sex on their mind every second of the day, as if they may succumb to illicit desire at any given moment!

Judaism is fully aware of the wild nature of sexual attraction. And yet Jewish Law has created a mechanism to keep the public space sexually neutral. If people are dressed modestly, if they don't engage in physical contact or allow themselves to be alone in private, then Hatakha says that this is the standard that will ensure a holy public space.

After that, any man who has a problem must take care of his problem on his own.

Rabbi Moses Feinstein – the great American posek of the 20th Century – ruled that a Jew may travel the subway at rush hour even if he or she is pressed against the opposite sex. His assumption was that people who were crushed together in the train, would have preferred a more spacious environment, and hence there was no intent to engage in physical contact; the entire situation being against their personal desire and that a normal person would not be subject to sexual arousal. He did warn that if a particular individual was sexually aroused by the situation, they should take care of their "problem" by travelling at non-crowded times.

Similarly here. Women can be on street posters, the buses should be mixed. At the same time, I certainly would like to see people dressing in non-provocative clothing. But even with the street as it is, the street or bus cannot be worse than a crowded subway carriage. A normal person can control their eyes and minds. Women should not pay the price here.

This can be done. Let us hope that we can build God-fearing communities, that are respectful to all genders, that exclude no group or individual, that are seen as exemplars of kindness and respect, that engage with society and sanctify God's name.

Posted by Alex Israel at 10:45 AM

19 people ~1'd this

Labels: halakha, Haredim, Israel, Modern Orthodox, Secular